

Nr 362

Av herr Petersson, *angående skogspolitiken i Norrland.*

(Lika lydande med motion nr 290 i Första kammaren)

Skogsmarkens areal i Norrbottens län motsvarar $\frac{1}{3}$ av Norrlands och $\frac{1}{6}$ av hela rikets skogsmarksareal. Norrbottens län har den största skogsmarksarealen (cirka 4 miljoner hektar) och delar med Västerbotten första platsen då det gäller det totala virkesförrådet (cirka 230 miljoner m³sk.). I Norrbotten ägs den största arealen av kronan (55 %) varpå följer bonde-skogarna (29 %), bolagsskogarna (10 %) och övriga allmänna skogar (6 %). Norrbotten är det enda län där domänverket äger den största skogsmarksarealen. De 2,2 miljoner hektar som domänverket äger i länet utgör mer än hälften av domänverkets skogsinnehav i hela landet.

Denna sammanfattning visar dels skogens stora betydelse för Norrbotten och Norrbottens näringsliv, dels hur beroende länet är av skogsvård och skogspolitik på de arealer domänverket förvaltar.

Inom skogliga kretsar har under senare år pågått en mycket livlig debatt om skogspolitiken i Norrbottens skogar, särskilt då skogspolitiken i inlandet. Domänverkets experter har med skärpa framhållit att stora skogsarealer i Norrbottens inland icke är lönsamma att avverka och att dessa arealer väntas bli större under kommande år. Andra skogsexperter — t. ex. från länets skogsvårdsstyrelse och allmäningsförvaltningar — hävdar att domänverket överdriver svårigheterna och att ur skogssynpunkt riktiga avverkningar kan och bör göras även å stora skogsarealer som domänverket vill lämna utan åtgärder.

Från skogsindustrin i länet har framhållits betydelsen av att största möjliga kvantitet råvara blir tillgänglig för förädling. Rationaliseringar vid många företag anses angelägna och detta medför som regel behov av mer råvara. Arbetslösheten i länet är stor och många arbetssökande finns i de bygder där domänverkets skogar är belägna och där verkets syn på skogspolitiken bromsar eller helt stoppar avverkningarna, bygder där andra skogsexperter anser att skogsbruk kan bedrivas med rimlig lönsamhet. Enighet råder om att de geografiska och klimatiska förhållandena i Norrbottens inland ger skogen där dålig produktionsförmåga, lågt virkesförråd och långa transportavstånd och att skogsbruket måste drivas efter sunda ekonomiska principer samt att målsättningen är ett uthålligt skogsbruk.

Skogsexperternas olika åsikter måste dels bero på svårigheter i att göra

rättvisa jämförelser i fråga om utbyte och effektivitet av skogsbruk, dels på olika praktiska erfarenheter.

Domänverket har med siffror bevisat att dess skogsbruk i norra Norrland går med förlust. Här följer siffrorna från de senaste kända åren:

	1965	1966
Övre Norrbottens distrikt förlust	7 502 990	3 640 383
Nedre » » »	1 177 990	321 740

Även åren 1963 och 1964 var förlustår.

Allmänningsskogarna i Norrbottens inland har varje år på 60-talet givit vinster varierande mellan 1 720 000 kronor och 2 905 000 kronor. Dessa siffror avser allmänningar i Arvidsjaur, Jokkmokk, Gällivare, Tärendö, Pajala och Junosuando socknar. Allmänningarnas skogsexperter kan således med stöd av bokföring visa att skogsbruk i inlandet är lönsamt.

De motsatta ståndpunkter och erfarenheter av skogsbruk i Norrbottens inland, som här i korthet berörts, gör att alla som är intresserade för länets ekonomiska utveckling ställer frågan: Vem har rätt?

Ovanstående siffror från skogsbruket i Norrbottens inland tyder på att allmänningsskogarnas skogsdrift är mera effektiv. Är allmänningarnas skogspolitik riktigare och därmed mera vinstgivande? Belastas kronoskogarna med för höga centrala kostnader? Frågorna kan mångfaldigas.

För Norrbottens län har frågan om lönsam skogsbruksdrift stor ekonomisk betydelse. Alla kan vinna på att driftformens inverkan på driftresultaten blir föremål för en närmare analys av objektiv expertis. Visar analysen att allmänningsskogarnas driftform är effektivare ur lönsamhetssynpunkt bör även utredas i vilka former överförandet av kronoskog till allmänningsskog kan och bör ske samt de ekonomiska villkoren för detta.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en utredning med anlitan av objektiv expertis om driftformens inverkan på de vitt skilda ekonomiska resultaten av domänverkets och skogsallmänningarnas verksamhet i Norrbotten samt formerna för kronoskogs överförande till s. k. skogsallmänningar.

Stockholm den 24 januari 1968

Per Petersson (h)